

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი
მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტი
სამაგისტრო პროგრამა: შუა საუკუნეების კვლევები
კურიკულუმი

ფაკულტეტის/სკოლის დასახელება	მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტი
პროგრამის დასახელება	შუა საუკუნეების კვლევები
მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია	ჰუმანიტარული მეცნიერებების მაგისტრი შუა საუკუნეების კვლევებში MA in Medieval Studies
პროგრამის ხანგრძლივობა /მოცულობა(სემესტრი, კრედიტების რაოდენობა)	4 სემესტრი, 120 კრედიტი.
სწავლების ენა	ქართული
პროგრამის ხელმძღვანელები	ბეჟან ჯავახია, პროფესორი მანანა ჯავახიშვილი, ასოცირებული პროფესორი ნინო დობორჯგინიძე, პროფესორი ნინო ჭიჭინაძე, პროფესორი
პროგრამის შემუშავების თარიღი და განახლების საკითხი	პროგრამა შემუშავდა 2011 წელს და განახლებულია 2022 წელს. პროგრამა განახლებას ექვემდებარება ყოველი სასაწავლო წლის/სემესტრის დასაწყისში, პროგრამისა და სასწავლო პროცესის ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით.
პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები	
<p>შუა საუკუნეების კვლევების სამაგისტრო პროგრამაზე ჩაბარების მსურველ კონკურსანტს უნდა ჰქონდეს ბაკალავრის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხი.</p> <p>სამაგისტრო პროგრამაზე მიღებისთვის კონკურსანტმა უნდა ჩააბაროს საერთო სამაგისტრო გამოცდა საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ დადგენილი წესის შესაბამისად და აგრეთვე შიდასაუნივერსიტეტო გამოცდა. დეტალური ინფორმაცია შიდასაუნივერსიტეტო გამოცდის პირობების, მოთხოვნების, შეფასების კომპონენტებისა და კრიტერიუმების შესახებ მოცემულია</p>	

„პროგრამაზე მიღების დოკუმენტში“, რომელიც განთავსებულია უნივერსიტეტის ვებგვერდზე - www.iliauni.edu.ge.

პროგრამის მიზნები

შუა საუკუნეების კვლევების ინტერდისციპლინური პროგრამა მიზნად ისახავს მედიევსტიკაში მაღალკვალიფიციური სპეციალისტების მომზადებას, რომლებსაც ექნებათ სისტემური ცოდნა შუა საუკუნეების ისტორიული, სახელოვნებო, ფილოსოფიური, თეოლოგიური, ლიტერატურული თუ ენობრივი კონტექსტის/კონტექსტების შესახებ საქართველოსა და ბიზანტიაში ან დასავლეთ ევროპაში (ინტერესის მიხედვით). სტუდენტები სამაგისტრო პროგრამის განმავლობაში სხვადასხვა მეთოდისა და მიდგომის გამოყენებით შეძლებენ შეისწავლონ შუა საუკუნეების კულტურული მემკვიდრეობა მსოფლიო, რეგიონულ ან ნაციონალურ კონტექსტში. პროგრამაზე სწავლის განმავლობაში სტუდენტებს შეეძლება განვივიტარონ კრიტიკული აზროვნებისა და ანალიზის უნარები.

სწავლის შედეგები და კომპეტენციები (ზოგადი და დარგობრივი)

პროგრამის დასრულების შემდეგ კურსდამთავრებული/კურსდამთავრებულს:

1. ავლენს სისტემურ ცოდნას მედიევსტიკის სფეროში თანამედროვე ტენდენციების, კვლევების, თეორიული მიდგომების შესახებ; შეუძლია მათი კრიტიკული ანალიზი და შეფასება;
2. ავლენს ქართული და ბიზანტიური ან დასავლეთ ევროპული შუა საუკუნეების შერჩეული კონტექსტის/კონტექსტების (ისტორია, ფილოსოფია-თეოლოგია, ლიტერატურა, ხელოვნების ისტორია, ენა) შესახებ სისტემურ ცოდნას; კონტექსტის/კონტექსტების გათვალისწინებით, შეუძლია მნიშვნელოვანი საკითხების, მოვლენების ან/და პრობლემატიკის კრიტიკული ანალიზი და შეფასება;
3. ავლენს ძველი ქართული ენისა და კიდევ ერთ-ერთი ძველი ენის (ძველი ბერძნული /ლათინული/ძველი სომხური) ცოდნას;
4. შეუძლია პირველწყაროების, მტკიცებულებებისა და არგუმენტების კრიტიკული ანალიზი, სინთეზი და შეფასება;
5. შეუძლია კვლევისთვის საჭირო პირველწყაროებისა და სხვა რელევანტური მონაცემების/ინფორმაციის დამოუკიდებლად მოძიება, სისტემატიზაცია, დამუშავება და ინტერპრეტაცია;
6. შეუძლია თანამედროვე მედიევსტიკის სფეროში საკითხის, პრობლემატიკის ან მოვლენის კომპლექსური შესწავლისთვის კვლევის დამოუკიდებლად განხორციელება რელევანტური მეთოდებისა და ინტერდისციპლინური მიდგომების გამოყენებით;
7. შეუძლია კომპეტენტურად და დამაჯერებლად საკუთარი მოსაზრებების, არგუმენტებისა და დასკვნების/კვლევის შედეგების კომუნიკაცია, წერილობითი და ზეპირი ფორმით როგორც აკადემიური, ისე ფართო საზოგადოების წინაშე, თანამედროვე საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების ეფექტურად გამოყენებით;
8. შეუძლია იმოქმედოს ავტონომიურად სწავლისა და კვლევის პროცესში და გამოავლინოს საკუთარი მეცნიერული ხედვა და დამოკიდებულება.

სწავლების მეთოდები

- ლექცია;
- სემინარი;
- ანალიზი და სინთეზი;
- პირველწყაროებზე მუშაობის მეთოდი;
- პროექტი;
- დემონსტრირების მეთოდი;
- დისკუსია/დებატები;
- პრაქტიკული მუშაობის მეთოდი;
- ჯგუფური და ინდივიდუალური პროექტები;
- რეფლექსია;
- სუპერვიზია.

შენიშვნა: პროგრამის სხვადასხვა კომპონენტში გამოყენებული სწავლების მეთოდები მითითებულია შესაბამის სილაბუსებში/კონცეფციებში.

პროგრამის სტრუქტურა

შუა საუკუნეების კვლევების სამაგისტრო პროგრამა ინტერდისციპლინურია და მოიცავს 120 კრედიტს. სტუდენტმა უნდა შეისწავლოს:

- **პროგრამის სავალდებულო კურსები - 30 კრედიტი**

პროგრამის სავალდებულო კურსები შედგება საერთო სავალდებულო და ძველი ენების კურსებისგან. სტუდენტმა უნდა შეისწავლოს ერთ-ერთი ძველი ენის ორივე დონე - 12 კრედიტი და საერთო სავალდებულო კურსებიდან სამი საგანი - 18 კრედიტი.

- **პროგრამის სავალდებულო-არჩევითი კურსები - მინიმუმ 42 კრედიტი**

პროგრამის სავალდებულო-არჩევითი კურსები გადანაწილებულია 3 ბლოკში, კერძოდ: *შუა საუკუნეების კვლევების შესავალი კურსების ბლოკი, დასავლეთის ბლოკი, საქართველო და ქრისტიანული აღმოსავლეთის ბლოკი.* სტუდენტმა შუა საუკუნეების კვლევების შესავალი ბლოკიდან უნდა გაიაროს 18 კრედიტი, ხოლო ერთ-ერთი რეგიონული ბლოკიდან - 24 კრედიტი.

- **თავისუფალი-არჩევითი კურსები - მაქსიმუმ 18 კრედიტი**

სტუდენტს შეუძლია გაიაროს 18 კრედიტის რაოდენობის სასწავლო კურსები როგორც შუა საუკუნეების კვლევების პროგრამიდან, ასევე ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ნებისმიერი სხვა სამაგისტრო პროგრამიდან.

- **სამაგისტრო ნაშრომი - 30 კრედიტი**

შეფასების წესი

შეფასების სისტემა:

- (A) ფრიადი – შეფასების 91-100 ქულა;
- (B) ძალიან კარგი – მაქსიმალური შეფასების 81-90 ქულა;
- (C) კარგი – მაქსიმალური შეფასების 71-80 ქულა;
- (D) დამაკმაყოფილებელი – მაქსიმალური შეფასების 61-70 ქულა;
- (E) საკმარისი – მაქსიმალური შეფასების 51-60 ქულა;
- (FX) ვერ ჩააბარა – მაქსიმალური შეფასების 41-50 ქულა, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტს ჩასაბარებლად მეტი მუშაობა სჭირდება და ეძლევა დამოუკიდებელი მუშაობით დამატებით გამოცდაზე ერთხელ გასვლის უფლება;
- (F) ჩაიჭრა – მაქსიმალური შეფასების 40 ქულა და ნაკლები, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტის მიერ ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და მას საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი.

შენიშვნა: შეფასების კომპონენტები, მინიმალური კომპეტენციის ზღვრები, შეფასების კრიტერიუმები და მათი ხვედრითი წილი წარმოდგენილია სასწავლო კურსების სილაბუსებში.

დასაქმების სფეროები

პროგრამის დასრულების შემდეგ მაგისტრს შეუძლია დასაქმდეს:

- საგანმანათლებლო და სამეცნიერო-კვლევით დაწესებულებებში;
- კულტურული მემკვიდრეობის დაცვისა და საინფორმაციო დაწესებულებებში;
- მუზეუმებში;
- არქივებში;
- კულტურის სფეროს სხვადასხვა ორგანიზაციაში;
- შესაბამისი პროფილის სამთავროვო და არასამთავრობო დაწესებულებებში.

პროგრამის დამთავრება საშუალებას აძლევს სტუდენტს სწავლა განაგრძოს დოქტორანტურაში.

სწავლისათვის აუცილებელი დამხმარე პირობები/რესურსები

- სასწავლო პროცესის მართვის სისტემა „არგუსი“;
- სასწავლო პროცესის მართვის სისტემა E-learning და მასში ინტეგრირებული პროგრამა Turnitin;
- უნივერსიტეტის კომპიუტერული ცენტრები;
- სალექციო აუდიტორიები;
- უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკა და ელექტრონული რესურსები (მათ შორის სამეცნიერო);
- ელექტრონული ბაზები;
- ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის სავლე წერეთლის ფილოსოფიის ინსტიტუტი;

- ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ლინგვისტურ კვლევათა ინსტიტუტი;
- ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ვიზუალური ანთროპოლოგიისა და ლოკალური ისტორიის ლაბორატორია;
- ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის კულტურისა და სოციალური კვლევების ინსტიტუტი;
- გიორგი წერეთლის აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტი.

უნივერსიტეტი სხვადასხვა ფორმატში თანამშრომლობს მსოფლიოს 150-ზე მეტ უნივერსიტეტთან და მობილობის პროგრამის, ერაზმუს მუნდუსის, ფარგლებში საშუალებას აძლევს მაგისტრანტებს განახორციელონ სრულად დაფინანსებული მობილობა ევროპის უნივერსიტეტებში.

კურსების ჩამონათვალი

კოდი	კურსის სახელწოდება	პინაპირობა	საკონტაქტო საათები	კრედიტების რაოდენობა	სემესტრი - შემოდ/გაზაფხული	ლექტორი
სავალდებულო კურსები - 30 კრედიტი						
საერთო სავალდებულო კურსები - 18 კრედიტი						
K754	თანამედროვე მედიევისტიკა (კვლევის მეთოდები, ფორმები და პერსპექტივები)		30	6	x	ჯავახია ბეჟან (პროფესორი)
B668	ძველი ქართული ენა I		32	6	x	დობორჯგინიძე ნინო (პროფესორი)
A783	ძველი ქართული ენა II		32	6	x	დობორჯგინიძე ნინო (პროფესორი)
ერთ-ერთი ძველი ენა - 12 კრედიტი						
A767	ძველი ბერძნული ენა 1		62	6	x	წიკლაური ირინე (მოწვეული ლექტორი)
B967	ძველი ბერძნული ენა 2	ძველი ბერძნული ენა 1	62	6	x	წიკლაური ირინე (მოწვეული ლექტორი)
A768	ლათინური ენა 1		62	6	x	სუხიშვილი თამარ (ასოცირებული პროფესორი)
B970	ლათინური ენა 2	ლათინური ენა 1	62	6	x	სუხიშვილი თამარ (ასოცირებული პროფესორი)
B801	ძველი სომხური ენა 1		32	6	x	ყარაულაშვილი ირმა (ასოცირებული პროფესორი)

B800	ძველი სომხური ენა 2	ძველი სომხური ენა 1	32	6	x	x	ყარულაშვილი ირმა (ასოცირებული პროფესორი)
------	---------------------	---------------------	----	---	---	---	---

სავალდებულო-არჩევითი კურსები - 42 კრედიტი

შუა საუკუნეების კვლევების შესავალი ბლოკი - 18 კრედიტი

A928	პოლიტიკური თეოლოგია		30	6	x		მაისურაძე გიორგი (პროფესორი)
A845	საკრალური სივრცე და ძალაუფლება კულტურაში		30	6	x		აბაკელია ნინო (პროფესორ- ემერიტუსი)
D505	ქრისტიანული იკონოგრაფია		32	6		x	ჭიჭინაძე ნინო (ასოცირებული პროფესორი)
A770	კრიტიკული ტექსტის დამუშავების მეთოდოლოგია და პრაქტიკა		30	6	x		კოჭლამაზაშვილი თამაზ (პროფესორ- ემერიტუსი)
D260	აპოკრიფები "დაფარულნი" და "ნატყუარნი"		32	6		x	ყარულაშვილი ირმა (ასოცირებული პროფესორი)
N825	სემინარი ციფრულ ეპიგრაფიკაში		32	6		x	დობორჯგინიძე ნინო (პროფესორი)
P067	კოდიკოლოგია		30	6	x		კოჭლამაზაშვილი თამაზ (პროფესორ- ემერიტუსი)
P108	სემინარი წყაროთმცოდნეობაში I (ინტერდისციპლინური)		32	6	x		ყარულაშვილი ირმა (ასოცირებული პროფესორი)
P703	სემინარი წყაროთმცოდნეობაში II (ინტერდისციპლინური)	სემინარი წყაროთმცოდნეობაში I (ინტერდისციპლინური)	32	6		x	ყარულაშვილი ირმა (ასოცირებული პროფესორი)
O563	რიტუალი, რიტუალის ცვლილება და ცვლადი რიტუალები კულტურაში (რიტუალის თეორია და პრაქტიკა)		32	6		x	აბაკელია ნინო (პროფესორ- ემერიტუსი)
O300	იუდაიზმის, ქრისტიანობისა და ისლამის საკვანძო, საკრალური ტექსტების კრიტიკული ანალიზი		32	6	x		სონღულაშვილი მალხაზ (ასოცირებული პროფესორი)
Q167	შუა საუკუნეების ხელოვნება - კონცეპტი და პრაქტიკა		32	6	x		ჭიჭინაძე ნინო (ასოცირებული პროფესორი)
T638	შედარებითი ქრისტიანული თეოლოგია აღმოსავლეთსა და დასავლეთში		30	6		x	გრძელიძე თამარ (ასოცირებული პროფესორი)

საქართველო და ქრისტიანული აღმოსავლეთის ბლოკი - 24 კრედიტი

M783	შუა საუკუნეების ქართული საისტორიო მწერლობა		30	6		x	ჭყოიძე ეკა (ასოცირებული პროფესორი)
------	---	--	----	---	--	---	---------------------------------------

A771	ქართული დოგმატურ-საღვთისმეტყველო ლიტერატურა		30	6		x	კოჭლამაზაშვილი თამაზ (პროფესორ-ემერიტუსი)
A927	ქართული მითოლოგიური გადმოცემები		32	6		x	აბაკელია ნინო (პროფესორ-ემერიტუსი)
A784	დროის აღქმა, მეხსიერების კონსტრუირება და ისტორიული აზროვნება შუა საუკუნეების ქრისტიანულ სამყაროში		32	6	x		თორია მალხაზ (ასოცირებული პროფესორი)
M784	იდეოლოგია და დიპლომატია ბიზანტიაში		30	6	x		ჭყვიძე ეკა (ასოცირებული პროფესორი)
A782	ქალისა და ოჯახის როლი ბიზანტიის იმპერიაში		30	6		x	ჭყვიძე ეკა (ასოცირებული პროფესორი)
N139	აღმოსავლურ-ქრისტიანული მისტიკა და ასკეტიკური ლიტერატურა		30	6		x	კოჭლამაზაშვილი თამაზ (პროფესორ-ემერიტუსი)
B653	აღმოსავლურ-ქრისტიანული ტიპოსი და ლიტურგიკული ლიტერატურა		30	6	x		კოჭლამაზაშვილი თამაზ (პროფესორ-ემერიტუსი)
O560	ბიზანტიური სამონასტრო ტრადიცია (განვითარების ძირითადი ეტაპები)		32	6	x		ჭყვიძე ეკა (ასოცირებული პროფესორი)
L129	საქართველოს ისტორია: წერილობითი წყაროს წაკითხვა და მისი ინტერპრეტაცია		32	6	x		ჯოჯუა თემურ (ასოცირებული პროფესორი)
M785	ბიზანტიური ცივილიზაცია (ძირითადი მახასიათებლები და თავისებურებანი)		30	6		x	ჯავახია ბექან (პროფესორი)
N491	შუა საუკუნეების საქართველოს ხუროთმოძღვრების ძეგლების არქეოლოგიური კვლევა		30	6	x		ბახტაძე ნოდარ (ასოცირებული პროფესორი)
K733	საქართველოს ეპიგრაფიკა		32	6		x	ჯოჯუა თემურ (ასოცირებული პროფესორი)
Q168	ქართული შუა საუკუნეები XIX-XX საუკუნეების ლიტერატურაში		32	6	x		ჭყვიძე ეკა (ასოცირებული პროფესორი)
R155	ქართულ-სომხური ლიტერატურული ურთიერთობა შუა საუკუნეებში (სემინარი)		30	6	x		ყარაულაშვილი ირმა (ასოცირებული პროფესორი)
R157	იერუსალიმის ჯვრის მონასტრის აღაპები, როგორც საისტორიო წყარო		32	6	x		ჯოჯუა თემურ (ასოცირებული პროფესორი)
R510	სომხეთის ქართული ეპიგრაფიკა, როგორც საისტორიო წყარო		32	6		x	ჯოჯუა თემურ (ასოცირებული პროფესორი)

T642	შუა საუკუნეების ქართული ხუროთმოძღვრება აღმოსავლეთ ქრისტიანული ხუროთმოძღვრების კონტექსტში		33	6	x	გაგომიზე გიორგი (მოწვეული ლექტორი)
------	--	--	----	---	---	------------------------------------

დასავლეთის ბლოკი - 24 კრედიტი

M275	ევროპის ჩამოყალიბება: იდენტობა, საზოგადოება და სახელმწიფო (ისტორიული პერსპექტივა-ანტიკურობიდან განმანათლებლობამდე)		30	6		x	ჯავახია ბექან (პროფესორი)
Q944	ონტოლოგია და თეოლოგია: ავეუსტინეს და ბოეციუსის ტრინიტარული კონცეფციები		32	6		x	ცოფურაშვილი თამარ (პროფესორი)
E391	დანტე ალიგიერის სამყარო		32	6	x	x	ლადარია ნოდარ (პროფესორი)
K750	კათოლიკური ეკლესია და პაპობა შუა საუკუნეებში		32	6	x		ჯავახიშვილი მანანა (ასოცირებული პროფესორი)
K751	განათლება და ინტელექტუალები შუა საუკუნეებში		30	6	x		ჯავახიშვილი მანანა (ასოცირებული პროფესორი)
K953	„სხვები“ შუა საუკუნეების ევროპულ კულტურაში		30	6	x		ჯავახიშვილი მანანა (ასოცირებული პროფესორი)
A776	ქრისტიანული ეკლესია და ევროპის დაბადება		32	6		x	ლადარია ნოდარ (პროფესორი)
M786	ყოველდღიურობის ისტორია შუა საუკუნეებში		32	6		x	ჯავახიშვილი მანანა (ასოცირებული პროფესორი)
K947	ინტენციონალობის თეორიები შუა საუკუნეების ფილოსოფიაში		32	6	x		ცოფურაშვილი თამარ (პროფესორი)
P068	რობერ დე კლარი და მისი „კონსტანტინოპოლის დაპყრობა“		32	6		x	ჯავახიშვილი მანანა (ასოცირებული პროფესორი)
R156	სიმბოლო და სიმბოლოთმეტყველება შუასაუკუნეობრივ ევროპაში		30	6	x		ჯოხაძე გრიგოლ (ასოცირებული პროფესორი)
S817	ახალი აღთქმისეული ბერძნული ენა	ძველი ბერძნული ენა 2	32	6	x		წიკლაური ირინე (მოწვეული ლექტორი)
T044	ლოგიკა და თეოლოგია: არისტოტელეს სემანტიკური თეორია და მისი ინტერპრეტაციები შუა საუკუნეებში		30	6		x	ცოფურაშვილი თამარ (პროფესორი)

არჩევითი კურსები (ამ კურსებს დაეთმობა თავისუფალი-არჩევითი საგნების კრედიტები)

U051	შუა საუკუნეების ლათინური ენა 1	ლათინური ენა 1	124	6		x	თამარ ჭიშვილი (ასოცირებული პროფესორი)
------	--------------------------------	----------------	-----	---	--	---	---------------------------------------

U052	შუა საუკუნეების ლათინური ენა 2	შუა საუკუნეების ლათინური ენა 1	124	6	x	თამარ ჭეიშვილი (ასოცირებული პროფესორი)
სამაგისტრო ნაშრომი (სამაგისტრო ნაშრომის შესრულება და დაცვა სავალდებულოა)						
P973	სამაგისტრო ნაშრომი			30		